

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/11/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616200281
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcal
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8616200281.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v spore žalobcu: mBank SPOLKA AKCYJNA, akciová spoločnosť so sídlom ul. Senatorska 18, 00-950 Varšava, Poľská republika, KRS 0000025237, podnikajúca na území SR prostredníctvom mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 36 819 638, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou MCGA legal, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 715 662, proti žalovanej: T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. O. XX, XXX XX O. F., o zaplatenie 2.923,67 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2.446,70 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 2.446,70 Eur od 13.09.2014 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet č.: X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 67,38%, o ktorých výške bude rozhodnuté v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na tunajšom súde dňa 25.01.2016 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 2.923,67 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 2.923,67 Eur od 13.09.2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel dňa 16.04.2014 zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru mPOŽIČKA PLUS č. 9600059584, na základe ktorej jej poskytol hotovostný úver vo výške 2.500,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať formou 84 mesačných splátok vo výške 41,37 Eur. Zmluvná úroková sadzba bola 9,90%, RPMN 10,36% a priemerná RPMN 18,87%. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila zmluvu tým spôsobom, že nezaplatila viac ako 2 splátky, žalobca zaslal žalovanej poslednú výzvu na úhradu dlhu/odstúpenie od zmluvy zo dňa 01.09.2014, ktorou ju vyzval na úhradu dlžnej sumy za omeškané splátky v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Zároveň ju upozornil, že ak ju neuhradí, je táto výzva odstúpením od zmluvy. Žalovaná výzvu prevzala dňa 04.09.2014, avšak dlžnú sumu nezaplatila, a preto 12.09.2014 došlo k účinkom odstúpenia od zmluvy.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadrila. Žaloba s prílohami jej bola doručená na vyjadrenie do vlastných rúk dňa 01.07.2016.

4. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa aj napriek riadnemu doručeniu predvolania nedostavila žalovaná, ktorá svoju neprítomnosť neospravedlnila a nepožiadala o jeho

odročenie. Preto súd spor prejednal v jej neprítomnosti v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP").

5. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie vyjadrením právneho zástupcu žalobcu a listinnými dôkazmi - oboznámením spisu, pričom v súlade s § 204 CSP súd zistil, že strany sporu nespochybnili žiadnu listinu a všetky listiny boli stranám sporu doručené. Z takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Žalobca (ako veriteľ) uzatvoril so žalovanou (ako dlžníčkou) dňa 16.04.2014 Zmluvu o poskytnutí úveru mPOŽIČKA plus č. HN1062775810/2013 (ďalej len "Zmluva"), predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 2.500,- Eur. Suma 2.500,- Eur bola vyplatená na účet žalovanej dňa 16.04.2014 (výpis z účtu na č.l. 11). Žalovaná sa zaviazala splatiť úver v 84 splátkach vo výške 41,37 Eur mesačne splatných 2. deň v príslušnom mesiaci až po konečnú splatnosť úveru 02.05.2021.

7. Z výpisu z účtu na č.l. 11 súd zistil, že žalovaná zaplatila na splátkach spolu 53,30 Eur (16,45 Eur dňa 02.06.2014 a 36,85 Eur dňa 19.08.2014).

8. Listom zo dňa 01.09.2014 (v spise na č.l. 12) žalobca žalovanej oznámil, že ak v termíne do 7 dní od doručenia výzvy nezaplatí dlh 86,41 Eur spolu s poplatkom vo výške 23,40 Eur a všetkých ostatných dlžných čiastok, ktoré budú splatné po doručení výzvy, táto výzva je zároveň odstúpením od Zmluvy o poskytnutí úveru mPOŽIČKA plus. Žalovaná si výzvu prevzala dňa 04.09.2014 (doručenka na č.l. 13).

9. Žalobca je obchodnou spoločnosťou (bankou), pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

10. Pre posúdenie uplatneného nároku bolo rozhodujúce vyhodnotenie účinkov odstúpenia od zmluvy, ku ktorému došlo zo strany žalobcu. Odstúpenie od zmluvy je ako inštitút upravené tak v Občianskom zákonníku (§ 48) ako aj v Obchodnom zákonníku (§ 349 ods. 1). Kým v zmysle Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane (účinky ex nunc), Občiansky zákonník s odstúpením od zmluvy v ustanovení § 48 ods. 2 v zásade spája jej zrušenie a to s účinkami od začiatku (ex tunc). Obchodný zákonník tak umožňuje, aby určité ustanovenia mohli podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu trvať aj po ukončení zmluvy. Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšia. Pre úplnosť je nutné uviesť, že je to práve žalobca, ktorý sa rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, hoci právny poriadok (a aj samotná zmluva, čo je odôvodnené nižšie) umožňuje využitie aj iných inštitútov a postupov v prípade omeškania dlžníka, ktoré nemajú za následok zrušenie zmluvy s účinkami od počiatku.

11. Tento záver vyplýva z početnej judikatúry (porovnaj napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/57/2015 zo dňa 03.06.2015, 2Co/50/2014 zo dňa 15.12.2014, 6Co/183/2013 zo dňa 09.09.2014, 7Co/12/2014 zo dňa 28.04.2014, 8Co/189/2014 zo dňa 23.04.2015, 10Co/29/2014 zo dňa 02.12.2014 uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 a iné).

12. Keďže dôsledkom odstúpenia od zmluvy podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo zrušenie zmluvy s účinkami ex tunc, zrušili sa i ustanovenia zmluvy upravujúce úroky a poplatky. Zo zrušenej zmluvy žalobcovi vzniklo právo domáhať sa iba vydania bezdôvodného obohatenia podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri zrušenej zmluve je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka).

13. K tomu súd poukazuje napr. aj na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/38/2013 zo dňa 20.05.2015, v ktorom Okresný súd Prešov konštatoval, že cit: "Vychádzajúc z ustanovenia § 457 OZ žalobca má teda nárok len na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré by poskytol žalovanému a nemá nárok na plnenie zo zmluvy, ktorá bola zrušená od začiatku. Nemá preto nárok na poplatky, ktoré sú predmetom žaloby vrátane úrokov."

14. Navyše v zmysle poslednej vety § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom od 01.04.2015 na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Aj napriek tomu, že ide o ustanovenie, ktoré nebolo platné a účinné v čase uzavretia predmetnej zmluvy, časovo pôsobí aj na právne vzťahy pred jeho účinnosťou. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ktorým bolo rozhodnuté o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora) sp. zn. 3 M Cdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015 cit.: „V preskúmanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o

nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom“.

15. Ako je uvedené, žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 2.500,- Eur, pričom žalovaná z nich zaplatila spolu 53,30 Eur. Bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobcu, na vydanie ktorého zaväzuje súd žalovanú týmto rozsudkom, tak tvorí suma 2.446,70 Eur (2.500,- Eur mínus 53,30 Eur).

16. Na tom nič nemení ani bod 7.5 Zmluvy, v zmysle ktorého Dlžník je povinný v deň určený v odstúpení od zmluvy mBank zaplatiť celý úver, úroky a poplatky. Takáto úprava je totiž nevýhodnejšia v porovnaní s úpravou v Občianskom zákonníku, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník v prípade omeškania dlžníka so splácaním dlhu v splátkach pozná inštitút zosplatnenia dlhu a to v § 565, v zmysle ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Špeciálne s omeškaním spotrebiteľa ako dlžníka je pritom využitie tohto inštitútu viazané na kumulatívne splnenie ďalších podmienok a to podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorými sú: a) uplatnenie tohto práva po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a b) upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa bodu 6.3 písm. a/ Zmluvy nesplácanie úveru Dlžníkom v súlade s podmienkami zmluvy môže mať nasledovné následky: a) vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany mBank, odstúpenie od zmluvy zo strany mBank. Podľa bodu 6.4 Zmluvy mBank má právo odstúpiť od tejto zmluvy, ak je dlžník v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

18. Osobitná úprava odstúpenia od zmluvy v bode 6.3 písm. a/ a 6.4 Zmluvy, ktorá oprávňuje veriteľa k odstúpeniu od zmluvy pri nesplácaní úveru Dlžníkom bez splnenia ďalších podmienok, s ktorých splnením zákon spája zosplatnenie dlhu pri omeškaní spotrebiteľa s plnením splátok (§ 53 ods. 9 OZ) je tak pre spotrebiteľa nevýhodnejšia v porovnaní s úpravou v Občianskom zákonníku. Ak sa teda žalobca rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy (navyše za stavu, keď mu zmluvné ustanovenia umožňovali využiť inštitút zosplatnenia/vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru), takémuto úkonu je možné priradiť len účinky obsiahnuté vo všeobecnej zákonnej úprave (§ 48 OZ) a teda zrušenie zmluvy s účinkami ex tunc.

19. Z uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe len v rozsahu preukázaného bezdôvodného obohatenia žalovanej a teda sume 2.923,67 Eur a žalobu vo zvyšnej časti ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Žalovaná sa nezaplacením dlhu dostala do omeškania a to odo dňa 13.09.2014 (nasledujúceho dňa po účinnosti odstúpení od zmluvy 12.09.2014, t.j. po uplynutí stanovenej 7 dňovej lehoty na zaplatenie dlhu odo dňa doručenia výzvy, pričom k doručeniu došlo 04.09.2014), pričom žalobca si uplatnil úroky z omeškania v sadzbe 5,15% ročne. Základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania (13.09.2014) bola ale 0,05%, a preto súd priznáva žalobcovi úroky z omeškania v sadzbe 5,05% ročne (0,05% + 5%) od 13.09.2014 zo zaplatenia.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 2.446,70 Eur z uplatnených 2.923,67 Eur, čo je 83,69% úspech žalobcu k

16,31% úspechu žalovanej. Úspech žalobcu tak prevyšuje úspech žalovanej o 67,38% (83,69% mínus 16,31%), a preto je žalovaná povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 67,38%, o ktorých výške bude rozhodnuté v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.